

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 23Csp/254/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212590
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Mazúrová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7120212590.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Alenou Mazúrovou v spore žalobcu: DPS financial consulting, s.r.o., so Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 46 713 930, zastúpený Advokátskou kanceláriou advoconsulting s.r.o., Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 47 253 428, proti žalovanej: A. A., nar. X.XX.XXXX, B. XX, XXX XX B., zastúpená Občianskym združením Centrum správnej pomoci Košice, Tomášikova 147/3, 040 01 Košice, IČO: 51 847 124, o zaplatenie 66.952,36 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žalovanej náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu - OTB Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 66.952,36 EUR a úrokov vyčíslených za obdobie do 23.11.2020 vo výške 3.915,04 EUR, úrokov vo výške 1,9 % zo sumy 66.952,36 EUR od 24.11.2020 do zaplatenia, vyčíslených úrokov z omeškania za obdobie do 23.11.2020 vo výške 5.542,22 EUR, úrokov z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 66.952,36 EUR od 24.11.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu právny predchodca žalobcu odôvodnil tým, že medzi ním a žalovanou bola uzatvorená dňa 13.5.2016 zmluva o C. Refinance úvere na bývanie č. 060/5006/16SU, na základe ktorej žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 72.090 EUR na úverový účet vedený v banke a žalovaná sa zaviazala, že úver použije dohodnutým spôsobom na dohodnutý účel, že poskytnutý úver žalobcovi vráti, zaplatí úrok, príslušenstvo a poplatky podľa zmluvy. Úver bol poskytnutý za pohyblivú úrokovú sadzbu stanovenú ako súčet základnej úrokovej sadzby pre C. Refinance úvery na bývanie s fixáciou na 3 roky a hrubej marže 0,40 % ročne. Základná úroková sadzba ku dňu podpísania zmluvy bola stanovená vo výške 2,39 % ročne, t. j. výsledná úroková sadzba spotrebného úveru ku dňu podpísania zmluvy predstavovala 2,39 % ročne. RPMN dlžníka bola vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy na hodnotu 1,98 %. Celkovú čiastku, ktorú musela žalovaná ako dlžníčka zaplatiť bola tiež vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy na sumu 92.219,28 EUR. Úver bol zabezpečený v celom rozsahu pohľadávky záložným právom k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX pre katastrálne územie Severné mesto vo vlastníctve žalovanej s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/1. Žalovaná bola povinná splatiť žalobcovi istinu úveru spolu s úrokmi v 318 mesačných anuitných splátkach, so splatnosťou prvej splátky ku dňu 22.6.2016 v sume 278,30 EUR a so splatnosťou poslednej splátky v sume 275,56 EUR ku dňu 22.11.2042. Žalovaná porušila podmienky splácania úveru a preto žalobca listom zo dňa 29.10.2017 ju upozornil na porušenie jej zmluvnej povinnosti a vyzval ju na uhradenie dlžnej sumy, pričom žalovaná pred zosplatením úveru bola vyzvaná na úhradu troch splátok

vo výške 1.124,65 EUR. Keďže žalovaná aj naďalej porušovala podmienky zmluvy, žalobca listom zo dňa 1. 3.2018 vyhlásil úver za predčasne splatný s tým, že zároveň jej oznámil aj začatie výkonu záložného práva. V deň účinnosti zosplatnenia úveru záväzkov vyplývajúci zo zmluvy ku dňu 28.2.2018 predstavoval spolu výšku 69.376,03 EUR, pozostávajúcu z istiny v sume 68.912,27 EUR, úrokov v sume 458,36 EUR a úrokov z omeškania vo výške 5,40 EUR. Ku dňu 23.11.2020 pohľadávka žalobcu voči žalovanej činila celkovo sumu 66.952,39 EUR, pozostávajúcu z nesplatených istiny úveru v sume 66.952,36 EUR, z nezaplateného úroku v sume 3.915,04 EUR a z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 5.542,22 EUR. Dôvodil, že okrem bežného úroku v aktuálnej výške 1,9 % ročne, má žalobca voči žalovanej právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 3 % ročne z dlžnej sumy istiny, pričom rozhodnutím žalobcu došlo od 26.6.2015 k zníženiu uplatňovanej sadzby úroku z omeškania oproti zmluve o úvere a príslušnej zákonnej úprave na výšku 3 % ročne až do zaplatenia. Dôvodil, že žalovaná v prospech účtu žalobcu uhradila sumu 4.903,91 EUR.

3. Žalovaná neuznala nárok žalobcu v celom rozsahu majúc zato, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, keďže táto neobsahuje povinné zákonné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 a z opatrnosti vzniesla námietku premlčania.

4. Žalobca k vyššie uvedenej procesnej obrane žalovanej uviedol, že jej konštatovania nemožno považovať za účinné popretie tvrdení žalobcu, keďže táto uviedla, že nárok vo všeobecnosti neuznáva, resp. uviedla len všeobecné tvrdenie o premlčaní pohľadávky a všeobecne uviedla údajnú existenciu neprijateľných podmienok v zmluve o úvere, a to bez toho, aby akokoľvek konkretizovala, ktoré dojednania majú predstavovať takéto neprijateľné zmluvné podmienky a prečo.

5. Žalovaná s poukazom na vývoj judikatúry ohľadom premlčania netrvala na námietke premlčania. Namietla nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu majúc za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávok s poukazom na to, že právny predchodca jednak neskúmal jej bonitu s odbornou starostlivosťou a taktiež mala zato, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, pretože výzva, ktorá jej bola zasielaná právnym predchodcom žalobcu zo dňa 29.10.2017, jednak nespĺňa kvalifikované náležitosti výzvy a jednak po tejto výzve uhradila splátky v sume 600 EUR, tzn. nebola v omeškaní viacej ako 3 mesiace, a teda neboli dodržané zákonné predpoklady ustanovené § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

6. Žalobca reagujúc na vyššie uvedenú obranu žalovanej poprel jej námietky v celom rozsahu a k predčasnému zosplatneniu úveru uviedol, že žalovaná sa aj po výzve právneho predchodcu žalobcu pred zosplatnením zo dňa 29.10.2017 dostávala do omeškania so splácaním splatných splátok úveru, pričom ku dňu 30.6.2017 bola v omeškaní so zaplatením splatných splátok s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.5.2017, ku dňu 31.7.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.6.2017, ku dňu 31.8.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.7.2017, ku dňu 30.9.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.7.2017, ku dňu 31.10.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.7.2017, ku dňu 30.11.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.9.2017, ku dňu 31.12.2017 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.10.2017, ku dňu 31.1.2018 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.11.2017 a ku dňu 27.2.2018 s najstaršou neuhradenou splátkou splatnou dňa 22.11.2017. Žalovaná v období od 3.7.2017 do 5. 3.2018 uskutočnila čiastkové úhrady, ktorými priebežne po častiach dodatočne uhradila splátky, s ktorými bola v omeškaní, a to dňa 3.7.2017 uhradila sumu 314,85 EUR, dňa 12.7.2017 sumu 9,72 EUR, dňa 1.8.2017 sumu 314,11 EUR, dňa 16.10.2017 sumu 9,78 EUR, dňa 31.10.2017, t. j. po zaslaní výzvy zo dňa 29.10.2017, sumu 200 EUR, dňa 2.11.2017 sumu 200 EUR, dňa 23.11.2017 sumu 200 EUR, dňa 1.12.2017 sumu 17,61 EUR, dňa 18.12.2017 sumu 200 EUR, dňa 22.12.2017 sumu 200 EUR, dňa 22.11.2018 sumu 12,12 EUR, dňa 24.1.2018 sumu 300 EUR, dňa 29.1.2018 sumu 0,01 EUR, dňa 5.3.2018, t. j. po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, sumu 200 EUR. S poukazom na § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka žalobca dôvodil, že listom zo dňa 29.10.2017 upozornil právny predchodca žalobcu žalovanú na skutočnosť, že je v omeškaní so splácaním splátok v rozsahu celkom 1.124,65 EUR, t. j. viacej ako troch splátok, a vyzval ju na zaplatenie omeškanej časti záväzku najneskôr do 15 dní od doručenia. Tvrdil, že predmetný list bol žalovanej doručený 6.11.2017, lehota na zaplatenie tak uplynula dňa 21.11.2017. Zároveň žalovaná bola upozornená na skutočnosť, že v prípade nevyrovnania jej záväzkov po lehote splatnosti, vyhlási úver za predčasne splatný. Poukázal na prehľad omeškaných splátok a úhrad, z ktorého vyplýva, že v období od 30.6.2017 do 16.10.2017 uhradila žalovaná na úhradu dovtedy vzniknutého omeškania celkom sumu 648,40 EUR,

ktorá bola započítaná na úhradu omeškaných splátok splatných mesiacov máj a jún 2017. Následne uskutočnila úhrady v dňoch 31.10.2017, 2.11.2017 a 23.11.2017 v sume 600 EUR, ktoré boli započítané na zaplatenie splátok splatných mesiacov júl a august 2017. Avšak ani táto suma nepostačovala na zaplatenie omeškaných splátok za mesiace september a október 2017, teda celého omeškania v zmysle výzvy. Až následne v období od 1.12.2017 do 29.1.2018 žalovaná uskutočnila úhrady v celkovej sume 729,74 EUR, ktoré boli započítané na úhradu splátok splatných mesiacov september a október 2017. Avšak ani táto suma nepostačovala na úhradu celej splátky za mesiac november 2017 a ani len čiastočne nedošlo k úhradám splátok splatných v mesiacoch december 2017, január a február 2018, preto žalovaná bola naďalej v omeškaní so zaplatením viac ako troch splatných splátok. Preto právny predchodca žalobcu zosplatnil úver dňa 28.2.2018, o čom žalovanú upovedomil listom zo dňa 1.3.2018, v ktorom zároveň vyčíslil pohľadávku zo zosplatneného úveru, ktorá ku dňu 28.2.2018 predstavovala celkovo sumu 69.376,03 EUR. Tvrdil, že z vyššie uvedeného vyplýva, že aj napriek skutočnosti, že žalovaná uskutočnila platby a ktoré boli započítané na úhradu omeškaných splátok úveru, nemožno dospieť k záveru, že by žalovaná nebola v omeškaní viac ako 3 mesiace a dodal, že v čase uskutočnenia zosplatnenia boli splnené podmienky určené zákonom. K námietke ohľadom neskúmania bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou uviedol, že právny predchodca žalobcu posúdil schopnosť žalovanej splácať úver na bývanie jednak na základe informácií poskytnutých žalovanou v jej žiadosti o úvere zo dňa 21.4.2016, vyžiadal si informácie z príslušných registrov a databáz, a to najmä zo spoločného registra bankových informácií. Tiež si vyžiadal doplňujúce informácie o žalovanej zo Sociálnej poisťovne, pričom z týchto správ neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by mali viesť k záveru o tom, že by v danom čase žalovaná nebola schopná poskytnúť úver splácať a žeby jej žiadosť o úver mala byť zamietnutá. Dôvodil, že v danom prípade išlo o tzv. refinančný úver, teda úver poskytovaný za účelom predčasného splatenia iného úveru, v tomto prípade poskytnutého iným veriteľom - VÚB a.s. z čoho je zrejmé, že už pri poskytovaní predčasne vyplácaného úveru bola žalovaná schopná splácať pôvodne poskytnutý úver.

7. Žalovaná na podporu svojej účinnej obrany uviedla, že pri výške mesačnej splátky 278,30 EUR bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní so splátkou splatnou 22.12.2017, a to 68 dní, teda nie viac ako 90 dní a preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nastalo predčasne a nemôže byť platné. Z tohto dôvodu nemôže byť platné ani následné postúpenie pohľadávky banky na žalobcu, a teda nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu. Dôvodila, že pokiaľ žalobca tvrdí, že v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola v omeškaní viac ako 90 dní sa splátkou splatnou 22.11.2017, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru by nemohlo byť posúdené ako platné pre nesplnenie podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Teda pôvodný veriteľ nemohol platne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanú splátku splatnú dňa 22.11.2017 poukazujúc na tvrdenie žalobcu, keďže neboli splnené podmienky § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pretože pôvodný veriteľ nepreukázal, že žalovanú upozornil na uplatnenie tohto práva. Výzva zo dňa 29.10.2017 mohla byť posudzovaná a zaslaná ako výzva pre omeškané splátky splatné najneskôr do 22.10.2017, no bola bez právneho účinku pre splátky, ktoré sa omeškanými stali po jej zaslaní. Z tohto dôvodu už nie je potrebné rozoberať nesplnenie druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka, keďže vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nemôže byť platné pre nesplnenie podmienok v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Naďalej tvrdila, že pôvodný veriteľ nepostupoval v zmysle § 8 ods. 1 ods. 10 veta druhá, § 11 ods. 2 zákona č. 90/2006 Z. z. a neoveril si žalovanou uvádzaný príjem. Tvrdila, že poukázala na skutočnosť, že Sociálna poisťovňa oznámila pôvodnému veriteľovi, že jej vymeriavací základ za posledné 3 mesiace bol najmenej vo výške 660 EUR, čo činil jej čistý príjem najmenej vo výške 545 EUR, a teda pri mesačnej splátke poskytnutého úveru vo výške 278,30 EUR, by žalovanej a jej nezaopatrenému dieťaťu zostalo pri čistom príjme najmenej 545 EUR, na ďalšie splátky úverov, na náklady na bývanie a na živobytie 266,70 EUR, čo nedosahuje ani výšku životného minima. Mala zato, že došlo k porušeniu povinnosti veriteľa v ustanovení § 15 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z.z.. Mala tiež zato a vyplýva to aj z dôkazov predložených žalobcom, že pôvodný veriteľ pri posudzovaní schopnosti splácať predmetný úver žalovanou neprihliadal ani na údaje z príslušného úverového registra, kedy z výstupu z registra SRBI je jednoznačne identifikovateľné, že žalovanej vyšlo CB Score A, čo je najhoršie zo stupnice od A po M. A znamená zle a M dobré na predmetnej abecednej stupnici, pričom pôvodný veriteľ bol po vyhodnotení jej úverovej zaťaženia vo výpise z úverového registra upozornený na dva dôležité negatívne aspekty žalovanej, a to na zmluvy s nevyhovujúcim stavom plnenia za posledné 2 mesiace a na významné využívanie limitu. No napriek všetkému žalovanej úver poskytol a tá sa v krátkom čase od jej poskytnutia, počnúc 12 splátkou, dostávala do opakovaného a trvalého omeškania s jeho splácaním. Dôvodila, že práve žalobca dôkazmi

vo vzťahu k jej námietke ohľadom posudzovania schopnosti splácať predmetný úver preukázal, že pôvodný veriteľ si nespĺnil zákonnú povinnosť pri skúmaní jej tzv. bonity pred poskytnutím predmetného úveru, čo malo za následok jednak nemožnosť požadovať jednorazové splatenie predmetného úveru a jednak to spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

8. Žalobca reagujúc na vyššie uvedenú obranu žalovanej poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 268/2020 zo dňa 29.11.2020 a sp. zn. 5Cdo 224/2021 zo dňa 30.11.2022. Vyslovil presvedčenie, že pôvodným veriteľom boli dodržané zákonné podmienky pre predčasné zosplatenie úveru, pretože potom, čo dňa 29.10.2017 bola žalovaná upozornená na možnosť uplatnenia práva zosplatiť úver pred uplynutím doby omeškania viac ako 3 mesiace, no napriek tomuto upozorneniu do využitia tohto práva neuhradila omeškanie so splácaním dlhu v takom rozsahu, aby zabránila možnosti veriteľa využiť jeho právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, keďže v čase využitia tohto práva nebola uhradená splátka splatná dňa 22.11.2017 a ani nasledujúce, na čo veriteľ po uplynutí viac ako troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky splatnej dňa 22.11.2017, ktorá skutočnosť nastala dňa 24.2.2018, využil dňa 1. 3. 2018 svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, teda do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, teda do 22.3.2018, pričom predtým, pred uplynutím trojmesačnej doby omeškania, zároveň písomne upozornil žalovanú na možnosť takéhoto zosplatenia úveru. K preukázaniu posúdenia schopnosti splácať úver pôvodným veriteľom tiež bol presvedčený, že hodnovernými dôkazmi preukázal skutočnosť, že pôvodný veriteľ skúmal schopnosť žalovanej splácať požadovaný úver akcentujúc, že úver na základe zmluvy zo dňa 13.5.2016 bol tzv. refinančný úver a v danom prípade týmto úverom sa splácali dva existujúce úvery, pričom zostatky refinancovaných úverov boli v celkovej výške 72. 321 EUR, z toho spotrebný úver VÚB vo výške zostatku 23.367 EUR a hypotekárny úver VÚB a.s. vo výške zostatku 48.954 EUR. Tvrdil, že nemožno dospieť k záveru, že by výška poskytovaného úveru – 72.090 EUR výrazne prevyšovala súčet zostávajúcich úverov, ale naopak táto bola nižšia. Tiež súčet mesačných splátok úveru, ktoré mali byť splatené poskytnutým úverom, predstavovala sumu 617 EUR, zatiaľ, čo výška splátky úveru poskytnutého právny predchodcom žalobcu na splatenie pôvodných úverov predstavovala sumu 278,30 EUR, teda bola o 338,70 EUR nižšia než pôvodné splátky úverov, ktoré žalovaná dovtedy riadne splácala.

9. Podľa ust. § 1 zákona č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 13.5.2016 (ďalej len zákon č. 90/2016 Z.z.), (1) Tento zákon upravuje a) práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním úveru na bývanie na základe zmluvy o úvere na bývanie, b) podmienky poskytovania úveru na bývanie, c) zmluvy o úvere na bývanie, d) spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním úveru na bývanie, e) podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa spojené s poskytovaním úveru na bývanie.(2) Úverom na bývanie na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom spotrebiteľovi na základe zmluvy o úvere na bývanie vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo obdobnej finančnej pomoci, a) ktorá je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, alebo ktorá je zabezpečená iným právom týkajúcim sa takej nehnuteľnosti, b) ktorá je účelovo určená k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určenej na bývanie, a to na základe nadobudnutia alebo zachovania vlastníckeho práva k pozemku alebo k existujúcej nehnuteľnosti určenej na bývanie, výstavby nehnuteľnosti určenej na bývanie, bez ohľadu na predmet záložného práva alebo iného zabezpečujúceho práva, alebo c) ktorá je účelovo určená na vyplatenie úveru uvedeného v písmenách a) a b) alebo v odseku 3.(3) Úverom na bývanie sú aj hypotekárny úver podľa osobitného predpisu poskytovaný spotrebiteľovi a niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu; ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté.

10. Podľa ust. § 1 ods. 4 zákona č. 90/2016 Z.z., úverom na bývanie nie sú a) spotrebiteľský úver podľa osobitného predpisu – zákon č. 129/2010 Z.z.

11. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 90/2016 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie a) veriteľom 1. banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá má povolenie Národnej banky Slovenska podľa osobitného predpisu a ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje alebo sľubuje poskytnúť úver na bývanie, b) zmluvou o úvere na bývanie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi úver na bývanie a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s poskytnutým úverom, f) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom na bývanie všetky náklady vrátane úrokov, peňažných plnení, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere na bývanie a ktoré

sú spotrebiteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere na bývanie, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takej doplnkovej služby, aby získal úver na bývanie alebo ho získal za ponúkaných podmienok a vrátane nákladov na ocenenie nehnuteľnosti, ak je také ocenenie potrebné na získanie úveru na bývanie okrem poplatkov za zápis prevodu vlastníctva nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, pričom z celkových nákladov spotrebiteľa sú vylúčené poplatky, ktoré má spotrebiteľ zaplatiť za nedodržiavanie záväzkov určených v zmluve o úvere na bývanie, g) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky úveru na bývanie a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom na bývanie, h) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom na bývanie, vyjadrené ako ročný percentuálny podiel z celkovej výšky úveru na bývanie, prípadne vrátane nákladov podľa § 7; ročná percentuálna miera nákladov sa rovná na ročnom základe súčasnej hodnote všetkých budúcich alebo súčasných záväzkov (čerpanie, splátky a poplatky) dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom, i) úrokovou sadzbou úveru na bývanie úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného úveru na bývanie, j) fixnou úrokovou sadzbou úveru na bývanie jedna úroková sadzba úveru na bývanie dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na celú dobu trvania zmluvy o úvere na bývanie alebo viac úrokových sadzieb úveru na bývanie dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o úvere na bývanie na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o úvere na bývanie nie sú určené všetky úrokové sadzby úveru na bývanie, úroková sadzba úveru na bývanie sa považuje za fixnú len na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby úveru na bývanie určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o úvere na bývanie, k) celkovou výškou úveru na bývanie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere na bývanie, l) posúdením úverovej bonity zhodnotenie, že spotrebiteľ je schopný splniť záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere na bývanie riadne a včas, p) podmieneným záväzkom alebo zárukou je zmluva o úvere, z ktorej vyplýva zabezpečenie pre iný samostatný, ale doplnkový záväzok, a pri ktorej sa istina zabezpečená nehnuteľnosťou určenou na bývanie čerpá, len ak nastane udalosť či udalosti uvedené v zmluve o úvere na bývanie, u) kalendárnym mesiacom kalendárny mesiac, ktorý sa počíta od prvého dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca od začiatku poskytovania úverov na bývanie.

12. Podľa ust. § 8 zákona č. 90/216 Z.z., (1) Veriteľ je povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, a to pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie alebo pred zmenou zmluvy o úvere na bývanie týkajúcou sa výrazného navýšenia celkovej výšky úveru na bývanie.(2) Pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa zohľadňuje najmä schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie a potrebné a primerané skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie. Veriteľ pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie berie do úvahy najmä čas, na ktorý sa poskytuje úver na bývanie, výšku poskytnutého úveru na bývanie, príjem spotrebiteľa, výdavky spotrebiteľa, účel použitia úveru na bývanie a ďalšie finančné a ekonomické okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na schopnosť spotrebiteľa dodržať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere na bývanie.(3) Veriteľ je povinný pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.(4) Na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie sa použijú najmä tieto položky: a) príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb spotrebiteľa, c) výška splátky poskytovaného úveru na bývanie, d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.(5) Veriteľ je povinný limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie určiť tak, aby položky na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie podľa odseku 4 písm. b) až d) neprevyšovali položku podľa odseku 4 písm. a).(6) Veriteľ je povinný pri úvere na bývanie, pri ktorom nie je určená fixná úroková sadzba počas celej lehoty splatnosti úveru na bývanie, zahrnúť do výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie dopad možného navýšenia úrovekovej sadzby úveru na bývanie.(7) Veriteľ môže poskytnúť úver na bývanie spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver podľa odseku 3.(8) Podmienka uvedená v odseku 7 sa nevzťahuje na úver na bývanie, ktorým sa splatí jeden existujúci úver alebo viac existujúcich úverov na bývanie alebo spotrebiteľských úverov podľa osobitného predpisu)(ďalej len "refinancovaný úver"), alebo ak ide o zmenu zmluvy spočívajúcej v navýšení výšky úveru na bývanie (ďalej len "navýšený úver"), ak v týchto situáciách výška poskytnutého úveru na bývanie výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených

úverov.(9) Veriteľ nemôže pri určovaní limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie podľa odseku 3 zohľadňovať a) zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere na bývanie, b) predpokladaný nárast príjmov spotrebiteľa, c) poistenie splatenia úveru na bývanie alebo jeho časti. (10) Veriteľ je povinný pri posudzovaní položiek podľa odseku 4, ktoré sa použijú pri výpočte limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjmoch podľa prvej vety je potrebné dokladovať a overovať prostredníctvom interných zdrojov alebo hodnoverných externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa.(11) Veriteľ je povinný pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku 24) počas lehoty splácania úveru na bývanie. (12) Veriteľ je povinný určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit na lehotu splatnosti úveru na bývanie.(13) Veriteľ môže poskytnúť úver na bývanie spotrebiteľovi, len ak lehota splatnosti tohto úveru na bývanie spĺňa limit určený veriteľom podľa odseku 12.(14) Podmienka uvedená v odseku 13 sa nevzťahuje na úver na bývanie, ktorý je refinancovaným úverom, ak výška poskytnutého úveru na bývanie výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov a zároveň lehota splatnosti poskytnutého úveru na bývanie nie je dlhšia ako priemerná zostatková lehota splatnosti jednotlivých refinancovaných úverov, pričom táto priemerná hodnota je vypočítaná ako vážený priemer zostatkových lehôt splatnosti refinancovaných úverov, a ktoré sú vážené zostatkovými istinami jednotlivých refinancovaných úverov.(15) Veriteľ je povinný vypracovať a pravidelne prehodnocovať vnútorné predpisy o určení podmienok na postupné splácanie úveru na bývanie.(16) Podmienky na postupné splácanie úveru na bývanie podľa odseku 15 sú určené tak, aby splátky úveru na bývanie boli splácané pravidelne mesačne a aby po každej splátke úveru na bývanie zostatková istina úveru na bývanie nepresahovala zostatkovú istinu úveru na bývanie, tak aby bol úver na bývanie splácaný pravidelnými splátkami v rovnakej výške; to neplatí pri a) vzniku možnosti odkladu splácania úveru na bývanie alebo dočasného zníženia splátok úroku alebo istiny z dôvodu neočakávaných finančných ťažkostí spotrebiteľa, ktoré vznikli počas doby splácania úveru na bývanie, b) zmene úrokovej sadzby úveru na bývanie v čase jej refixácie na základe vývoja na finančných trhoch, ak ide o úver na bývanie s úrokovou sadzbou, ktorá nie je pevne určená na celé obdobie splatnosti úveru na bývanie, c) neplnení počas celého obdobia splatnosti úveru na bývanie najviac šiestich splátok úveru na bývanie, d) narodení dieťaťa a osvojení si maloletého dieťaťa a splnení všetkých podmienok podľa § 13 ods. 16,e) znížení mesačnej splátky hypotekárneho úveru pre mladých podľa osobitného predpisu, f) odklade splácania úveru na bývanie, ktorého účelom je výstavba nehnuteľností na bývanie, ktorý nesmie byť dlhší ako 18 mesiacov od prvého čerpania úveru.

13. Podľa ust. § 11 zákona č. 90/2016 Z.z., (1) Informácie na účely § 8 ods. 1 získava veriteľ a) z interných alebo hodnoverných externých zdrojov, b) od spotrebiteľa, c) od finančného agenta.(2) Veriteľ je povinný zabezpečiť, aby informácie o príjmoch spotrebiteľa na účel posúdenia schopnosti splácať úver na bývanie boli dokladované alebo overené prostredníctvom interného zdroja alebo hodnoverného externého zdroja, ktorý je nezávislý od spotrebiteľa.(3) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné, zrozumiteľné a nezávisle overiteľné informácie potrebné pre posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie vrátane výdavkov spotrebiteľa, a to v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie; tým nie je dotknutá povinnosť veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy.(4) Ak spotrebiteľ nesplnil povinnosť podľa odseku 3, veriteľ vyzve spotrebiteľa na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov v primeranej lehote. (5) Veriteľ je povinný upozorniť spotrebiteľa, že ak poskytne informácie, na základe ktorých nie je veriteľ schopný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver na bývanie, alebo odmietol poskytnúť informácie alebo potvrdenie potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie, nemôže byť úver na bývanie poskytnutý.

14. Podľa ust. § 13 zákon č. 90/1016 Z.z., (1) Veriteľ poskytuje úvery na bývanie podľa ním vydaných všeobecných podmienok poskytovania úverov na bývanie, ktoré musia mať písomnú formu a musia obsahovať najmä a) náležitosti žiadosti o úver na bývanie, b) postup pri predkladaní žiadosti o úver na bývanie, c) podmienky poskytnutia úveru na bývanie vrátane rámcového vymedzenia druhu, spôsobu a rozsahu spôsobu zabezpečenia pohľadávok úveru na bývanie zo zmluvy o úvere na bývanie a vymedzenia celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom na bývanie a s uzavretím zmluvy o úvere na bývanie, d) postup veriteľa pri omeškaní spotrebiteľa so splácaním úveru na bývanie alebo

jeho príslušenstva, e) podmienky výkonu záložného práva k nehnuteľnosti zriadeného na zabezpečenie úveru na bývanie, f) informácie o právach spotrebiteľa podľa § 18 ods. 6, 7 a 9.

(2) Zmluva o úvere na bývanie musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.(3) Veriteľ je povinný súčasne s odbornou starostlivosťou preukázať, že spotrebiteľa oboznámil so znením všeobecných podmienok poskytovania úverov na bývanie.(4) Zmluva o úvere na bývanie okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh úveru na bývanie, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je úver na bývanie ponúkaný alebo zmluva o úvere na bývanie uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o úvere na bývanie obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu, alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) dobu trvania zmluvy o úvere na bývanie a termín konečnej splatnosti úveru na bývanie, f) celkovú výšku a konkrétnu menu úveru na bývanie a podmienky upravujúce jeho čerpanie, g) určenie, či ide o zmluvu o úvere na bývanie v cudzej mene podľa § 16, h) informáciu o možnosti zmeny meny v zmluve o úvere na bývanie, i) presné označenie nehnuteľnosti určenej na bývanie, na ktorú sa poskytuje úver na bývanie; za splnenie tejto podmienky sa považuje aj presné označenie tejto nehnuteľnosti určenej na bývanie v dodatku k zmluve o úvere na bývanie uzavretom najneskôr pred poskytnutím, čo len časti peňažných prostriedkov z úveru na bývanie, j) úrokovú sadzbu úveru na bývanie, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorú je výška úrokovej sadzby úveru na bývanie naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby úveru na bývanie, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru na bývanie, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách úveru na bývanie, k) odplatu podľa osobitných predpisov, l) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o úvere na bývanie; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, m) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na bývanie na účely jeho splatenia, spôsob zúčtovania jednotlivých položiek splátky, n) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 8, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o úvere na bývanie na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o úvere na bývanie, o) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, p) poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné operácie a čerpania, ak sa taký účet zriadi, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné operácie a čerpania s inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere na bývanie a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, q) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije pri omeškaní spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a poplatky pri neplnení zmluvy o úvere na bývanie, r) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania úveru na bývanie, s) podrobné vymedzenie druhu, spôsobu a rozsahu zabezpečenia pohľadávok veriteľa zo zmluvy o úvere na bývanie alebo poistenie, t) cenu nehnuteľnosti, ktorá bude predmetom záložného práva, u) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, v) právo na splatenie úveru na bývanie pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení úveru na bývanie a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie úveru na bývanie pred lehotou splatnosti podľa § 18, w) zmeny okolností na strane spotrebiteľa, za ktorých je veriteľ oprávnený požadovať predčasné splatenie úveru na bývanie, x) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o úvere na bývanie, y) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o úvere na bývanie, z) právo na premyslenie pred uzavretím zmluvy o úvere na bývanie a odstúpenie od zmluvy o úvere na bývanie podľa § 14 ods. 2 a 3, aa) spôsoby vypovedania zmluvy o úvere na bývanie, ab) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, ac) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová úver na bývanie v príslušnom gramatickom tvare.(5) Zmluva o úvere na bývanie môže obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi veriteľom a spotrebiteľom, pričom tieto náležitosti nemôžu podstatne alebo neúmerne navyšovať úver na bývanie. (6) Podstatné náležitosti zmluvy o úvere na bývanie je možné meniť len formou uzavretia dodatku k zmluve alebo uzavretím novej zmluvy; to neplatí, ak ide o zmenu úrokovej sadzby od okamihu uplynutia doby fixácie úrokovej sadzby. Podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere na bývanie na účely podľa prvej vety sú náležitosti uvedené v odseku 4 písm. a), e), f), i), j), l), m), o), q) a v). (12) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok,

poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o úvere na bývanie.(13) Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru na bývanie alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver na bývanie a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia úveru na bývanie alebo poskytnutia úveru na bývanie za ponúkaných podmienok.(14) Veriteľ je povinný v oznámení podľa § 18 ods. 6 poučiť spotrebiteľa o podmienkach predčasného splatenia úveru na bývanie alebo jeho časti, pri splnení ktorých nie je možné od spotrebiteľa požadovať úhradu úrokov, poplatkov alebo iných nákladov.(15) Veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky z úveru na bývanie v lehote jej splatnosti, a to písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky z úveru na bývanie. Poplatky za informácie podľa prvej vety nesmú presiahnuť skutočne vynaložené a hodnoverne preukázateľné náklady súvisiace so zaslaním upomienky v súvislosti s omeškaním splátky úveru na bývanie spotrebiteľa.

15. Podľa ust. zákona č. 90/2016 Z.z., (1) Poskytnutý úver na bývanie sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o úvere na bývanie nemá písomnú formu podľa § 13 ods. 2, b) zmluva o úvere na bývanie neobsahuje náležitosti podľa § 13 ods. 4 písm. a) až l), s) a ab), c) v zmluve o úvere na bývanie je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. (2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru na bývanie. Pri hrubom porušení povinností podľa § 8 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 8 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie.

16. Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa ust. § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa ust. § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Predmetom sporu je nárok žalobcu ako postupníka, ktorý má hmotnoprávny základ v pôvodnom právnom vzťahu medzi právnym predchodcom pôvodného žalobcu - OTP Banka Slovenska, a.s., IČO: 31 318 916 a žalovanou.

22. Je nesporné, že v danom prípade bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou zmluva v súlade so zákonom č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a v danom prípade sa jednalo o tzv. úver refinančný – na predčasné splatenie iných úverov poskytovaných iným veriteľom, v danom prípade VÚB a.s.

23. Je nepochybné, že ide o spor spotrebiteľský, ktorý vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 13.5.2016. Pre spory s ochranou slabšej strany

platia ustanovenia §§ 290 až 300 CSP. Tieto ustanovenia sa použijú jedine na individuálne spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom, teda na spory o individuálnom nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi alebo spotrebiteľa voči dodávateľovi. Dôležitým je ustanovenie § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol a ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Vykonávanie dôkazov aj bez návrhu by malo smerovať nielen k posúdeniu neprijateľnosti ustanovení spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, na ktorých je založený nárok tvrdený v žalobe, ale malo by smerovať k posúdeniu všetkých okolností súvisiacich s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí (porovnaj čl. 4 ods. 1 Smernice 93/13/EHS).

24. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, právne argumenty strán sporu a za nesporné je potrebné považovať: uzavretie zmluvy medzi žalovanou ako dlžníčkou a právnym predchodcom žalobcu – OTP Banka Slovensko a.s. dňa 13.5.2016 - zmluva o C. REFINANC úvere na bývanie, v zmysle ktorej bol žalovanej poskytnutý úver na bývanie zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti v sume 72.090 EUR, za pohyblivú úrokovú sadzbu stanovenú ako súčet základnej sadzby pre C. REFINANC úvery na bývanie s fixáciou na 3 roky a hrubej marže 0,40 % ročne. Základná úroková sadzba ku dňu podpísania zmluvy bola stanovená vo výške 2,39 %. RPMN dlžníka bola vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy na hodnotu 1,98 %, pričom čl. 2 bod 2 písm. a) až e) zmluvy obsahuje predpoklady použité pri výpočte RPMN. Celková čiastka, ktorú musela žalovaná ako dlžníčka zaplatiť bola vypočítaná na hodnotu 92.219,28 EUR, odplata bola stanovená na hodnotu 2,60 % ročne pri najvyššej prípustnej výške odplaty 6,12 % ročne. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti bytu zapísaného na LV č. XXXXX pre katastrálne územie Severné mesto vo vlastníctve žalovanej v podiele 1/1 pri určení ceny zálohu vo výške 80.100 EUR. Povinnosťou žalovanej bolo úver splácať v 318 mesačných anuitných splátkach zahŕňajúcich splátku istiny a aj úroku, so splatnosťou prvej splátky ku dňu 22.6.2016 vo výške 278,30 EUR, s konečnou splatnosťou úveru ku dňu 22.11.2042 s výškou poslednej anuitnej splátky v sume 275,56 EUR.

25. V čl. IX. Zmluvy v bode 1 písm. a) bolo dohodnuté, že za prípad porušenia, tzn. za podstatné porušenie zmluvných povinností alebo podmienok sa považuje, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti a na uvedené nadväzuje bod 2 písm. e), že v takomto prípade je banka oprávnená vyhlásiť úver alebo jeho časť za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorázovo pred termínom splatnosti, bod 2 písm. j) postúpiť pohľadávku voči dlžníkovi tretej osobe. V bode 4 čl. IX. bolo stanovené, že v prípade vyhlásenia úveru za predčasne splatný podľa bodu 2 písm. e) splatnosť záväzkov zo zmluvy nastáva 10 deň odo dňa doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti dlžníkovi.

26. Právny predchodca žalobcu výzvou pred zosplatením zo dňa 29.10.2017 žalovanú upovedomil o tom, že nastalo omeškanie so splácaním úveru vyplývajúce zo zmluvy o úvere č. 060/5006/16 SU viac ako s tromi splátkami a zároveň bola vyzvaná k uhradeniu dlžnej čiastky, ktorá k 28.10.2017 bola vo výške 1.124,65 EUR. Zároveň ju banka poukazuje na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornila na vyhlásenie úveru za predčasne splatný. Táto výzva bola žalovanej doručovaná, žalovaná si výzvu v odbernej lehote neprevzala a zásielka bola uložená dňom 6.11.2017 a vrátená späť banke dňa 27.11.2017. Tento deň je potrebné považovať aj za deň doručenia tejto výzvy. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 1. 3. 2018 vyhlásil úver za predčasne splatný a oznámil žalovanej aj začatie výkonu záložného práva, pričom uviedol, že účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10 deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Zároveň v tomto oznámení o vyhlásení úveru za predčasne splatný vyšpecifikoval aj výšku dlhu ku dňu 28.2.2018 v celkovej sume 69.376,03 EUR. Žalovanej bolo vyhlásenie úveru za predčasne splatný doručované právnym predchodcom žalobcu, žalovaná si zásielku v odbernej lehote neprevzala, zásielka bola uložená dňom 5. 3. 2018 a vrátená právneho predchodcovi žalobcu dňa 28.3.2018. Je nesporné, že právny predchodca žalobcu – pôvodný veriteľ zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou so žalobcom dňa 23.6.2021 postúpil na postupníka pohľadávku vymáhanú, resp. žalovanú v tomto konaní voči žalovanej, čo vyplýva z dôkazov – zoznam postupovaných pohľadávok, v ktorom je špecifikovaná výška pohľadávky voči žalovanej.

27. Vzhľadom na námietku žalovanej ohľadom neúčinného, resp. neplatného zosplatenia úveru, súd skúmal, či zo strany pôvodného veriteľa boli splnené podmienky zákonom vyžadované pre zosplatenie.

28. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov

od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. .

30. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplývajú podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktorými sú v zmysle ust. § 565 OZ: 1. možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2. dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3. veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle citovaného ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to: 1. veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2. veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

32. Podmienkou účinného zosplatnenia úveru teda je, že veriteľ pred zosplatnením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie (výkon) tohto práva.

33. Upozornenie veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienkou pre účinný výkon tohto práva. Ak táto podmienka nie je splnená, je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz.

34. Žalobca na preukázanie účinného zosplatnenia úveru predložil výzvu pred zosplatnením zo dňa 29.10.2017 adresovanú žalovanej, ktorou žalovanej oznamuje, že mešká so splácaním úveru s viac ako troma splátkami, vyčísluje dlh k 28.10.2017 na sumu 1.124,65 EUR a zároveň ju upozorňuje na vyhlásenie úveru za predčasne splatný s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Túto výzvu pred zosplatnením žalovanej aj doručuje, žalovaná si výzvu v odbernej lehote nepreberá, táto sa vracia späť ako nedoručená pôvodnému veriteľovi dňom 27.11.2017, ktorý deň je potrebné považovať za jej doručenie fikciou doručenia. Následne preukazuje, že listom zo dňa 1.3.2018 oznamuje žalovanej vyhlásenie úveru za predčasne splatný a tiež jej oznamuje začatie výkonu záložného práva. Vyčísluje dlh k 28. 2. 2018 na sumu 69.376,03 EUR. Uvedené oznámenie doručuje žalovanej, žalovaná si opätovne zásielku nepreberá v odbernej lehote, táto je vrátená späť pôvodnému veriteľovi dňom 28.3.2018.

35. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok ustanovených § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právny úkonom a tento právny úkon musí spĺňať dve kumulatívne podmienky. Prvou je, že právo na jednorázové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a druhou je, že pred zosplatnením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na výkon tohto práva.

36. Právny predchodca žalobcu uvedené povinnosti musel splniť pred zosplatnením a ich splnenie musel aj preukázať.

37. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh, samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to upozorniť dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva.

38. Z obsahu zmluvy jednoznačne vyplýva, že splatnosť jednotlivých periodických sa opakujúcich splátok bola dojednaná na 22 deň v mesiaci. Je nepochybné, že predčasné zosplatnenie úveru bolo medzi právny predchodcom žalobcu ako pôvodným veriteľom a žalovanou dohodnuté v zmluve o úvere (čl. IX bod 1, 2, písm. e). Z výzvy pred zosplatnením zo dňa 29.10.2017 vyplýva, že žalovaná mala

byť ku dňu 28.10.2017 v omeškaní so splácaním troch splátok a pôvodný veriteľ touto výzvou pred zosplatnením požiadal žalovanú ako dlžníčku o zaplatenie omeškaných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia.

39. Žalobca tvrdil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 22.11.2017. Pokiaľ právny predchodca žalobcu realizoval výzvu pred zosplatnením ešte predtým, ako nastalo omeškanie žalovanej so splátkou, ktorá podľa vyjadrenia žalobcu mala zosplatnenie vyvolať, nemožno za takúto výzvu považovať výzvu zo dňa 29.10.2017 s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Teda, ak bola splátkou, ktorá vyvolala zosplatnenie úveru, splátka splatná dňa 22.11.2017, mohol žalobca zosplatniť úver až potom, čo bola žalovaná s touto splátkou v omeškaní 3 mesiace a súčasne do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Výzva zo dňa 29.10.2017 by mohla byť posudzovaná a zaslaná ako výzva pre omeškané splátky splatné najneskôr do 22.10.2017, a teda je bez právneho účinku pre splátky, ktoré sa omeškanými stali po jej zaslaní.

40. Teda pokiaľ žalobca argumentuje tým, že v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru mala byť žalovaná v omeškaní viacej ako 90 dní so splátkou splatnou dňa 22.11.2017, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je tiež neplatné, a to pre nesplnenie podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže pôvodný veriteľ nemohol platne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanú splátku splatnú dňa 22.11.2017 tak ako to tvrdí žalobca, keďže pôvodný veriteľ nepreukázal, že žalovanú upozornil na uplatnenie tohto práva.

41. Súd poznamenáva, že z ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky a tiež povinnosť upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní.

42. Vychádzajúc z uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka, súd má zato, že k uplatneniu práva právneho predchodcu žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, v predmetnej veci mohlo dôjsť len pre nezaplatenie splátky splatnej 22.8.2017, t.j. splátky, pre ktorej nezaplatenie za súčasného dodržania § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka mohlo dôjsť k zosplatneniu.

43. Z listinných dôkazov a aj z vyjadrenia žalobcu však vyplýva, že žalovaná so zaplatením tejto splátky nebola v omeškaní viacej ako 3 mesiace, z čoho vyplýva, že veriteľ ani nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, keďže nebola by dodržaná podmienka podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

44. Tu je však potrebné zdôrazniť, že žalobca tvrdil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 22.11.2017. A k tomu sa súd vyjadril v predchádzajúcich odsekoch s prijatým záverom o neúčinnom zosplatnení.

45. K argumentácii žalobcu – vid'. ods. 8 veta prvá a druhá - súd uvádza, že žalobca si nie dostatočne uvedomil, že podstatnou otázkou, ktorú bolo potrebné v spore vyriešiť je to, či výzvu zo dňa 29.10.2017, ktorá bola realizovaná ešte predtým ako nastalo omeškanie žalovanej so splátkou splatnou ku dňu 22.11.2017, možno považovať za upozornenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a na ktorú otázku dal súd svoju odpoveď vyššie.

46. Súd už len dodáva, že ak nastane situácia, že aj s inou splátkou bude spotrebiteľ v čase využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka v omeškaní aspoň 3 mesiace, získa veriteľ znova oprávnenie vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti splátky najbližšie splatnej po uplynutí rozhodujúcej trojmesačnej lehoty.

47. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimáciu od zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú uzavrel s pôvodným veriteľom OTP Banka Slovensko a.s., ako postupcom dňa 23.6.2021 v zmysle ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej postupca ako pôvodný veriteľ postúpil svoju pohľadávku voči žalovanej ako dlžníkovi na žalobcu (postupníka). V prejednávanom prípade bolo nesporné, že na základe tejto zmluvy bola postúpená pohľadávka z postupcu na postupníka.

48. Podľa ust. § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

49. Podľa ust. § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

50. Podľa ust. § 525 ods.2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

51. Podľa ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Pokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

52. Postúpenie pohľadávky je všeobecný inštitút záväzkového práva, týkajúci sa zmeny v osobe účastníka záväzkovoprávneho vzťahu na strane veriteľa a je upravený v Občianskom zákonníku v ust. § 524 a nasl.. Pohľadávku možno postúpiť písomnou zmluvou, na základe ktorej namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nastúpi do trvajúceho záväzku nový veriteľ (postupník). Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, keďže zmena v osobe veriteľa sa netýka jeho oprávnení a povinností vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje ani to, aby dlžník o nej vedel.

53. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka obsahuje výnimky zo všeobecne platnej zásady, že predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky môže byť akákoľvek pohľadávka. Má za cieľ zabrániť tomu, aby sa postúpením pohľadávky v určitých prípadoch nezhoršilo postavenie dlžníka, alebo postavenie veriteľa. Postúpiť nemožno pohľadávku: a) ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, b) ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil, c) ktorá nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia, d) ktorej postúpenie by odporovalo dohode s dlžníkom.

54. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 25.6.2021, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

55. Podľa ust. § 20 zákona č. 90/2016 Z.z. (1) Ak si spotrebiteľ neplní riadne a včas svoje záväzky voči veriteľovi, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa podľa § 13 ods. 15. (6) Ak je spotrebiteľ aj napriek písomnej výzve veriteľa nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho dlhu voči veriteľovi, môže veriteľ svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku alebo tejto časti peňažného záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je veriteľom (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu spotrebiteľa. Toto právo veriteľ nemôže uplatniť, ak spotrebiteľ ešte pred postúpením pohľadávky uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva.

56. Je nesporné, že pôvodným veriteľom bola banka, ktorá na žalobcu postúpila pohľadávku voči žalovanej vzniknutej zo zmluvy o C. Refinance úvere na bývanie č. 060/5006/16SU zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23.6.2021.

57. Zákon č. 483/2001 Z. z. je kľúčovým právnym predpisom upravujúcim činnosť bánk, ktorého § 92 ods. 8 zároveň veľmi presne upravuje, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku a tiež aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka.

58. Citované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu v zmysle citovaného ustanovenia je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

59. Pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. Z citovaného znenia sporného ustanovenia výslovne vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejme konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Ak adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právnymi účinkami jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav vôle bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 OZ).

60. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

61. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offico skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitímovaný na podanie žaloby.

62. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatennej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatenú pohľadávku.

63. Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

64. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv, ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia.

65. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou obsiahnutou v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou, táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

66. Základným právnym problémom v danej veci je otázka platnosti, či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania, prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia.

67. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci je to, že ide o spotrebiteľský spor vyplývajúci z pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru. Ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovne nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní.

68. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý, nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému. Ak v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, sa hovorí o omeškaní so splnením čo len časti peňažného záväzku dlžníka, za predpokladu nevyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, týmto peňažným záväzkom môže byť iba dlh vzniknutý neuhradením už splatných splátok, nakoľko s ďalšími splátkami splatnými v budúcnosti nemôže byť dlžník v omeškaní. Pokiaľ v ďalšej časti tohto ustanovenia sa hovorí o pohľadávke zodpovedajúcej tomuto peňažnému záväzku, je zrejmé, že ide o peňažný záväzok vzniknutý z doposiaľ neuhradených splatných splátok.

69. V predmetnom prípade banka úver zosplatňovala, avšak k jeho zosplatneniu nedošlo účinne a teda žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením).

70. Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

71. Ústavný súd SR v rozhodnutí zo dňa 7.2.2023 sp. zn. IV. ÚS 69/2023 konštatoval nasledovné : „Z dôvodovej správy k zákonu o bankách vyplýva, že zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Táto časť odôvodnenia jasne, logicky a zrozumiteľne vysvetľuje dôvody, pre ktoré je potrebné uprednostniť výklad v prospech spotrebiteľa a jeho ochrany, pričom argumentácia sťažovateľky v prospech záveru o možnosti postúpenia pohľadávky aj bez potreby vyhlásenia predčasnej splatnosti celého záväzku je výkladom favorizujúcim banku a postupníka a nezohľadňujúcim prvok ochrany spotrebiteľa. Konkrétne v tomto prípade je z pohľadu ústavného súdu legitímne trvať na vyhlásení predčasnej splatnosti úveru ako podmienky na postúpenie pohľadávky práve z dôvodu najvyšším súdom spomenutého motivovania banky smerom k ukončeniu zmluvného vzťahu, aby sa nezhoršovalo neskoršie postavenie dlžníka. Je potrebné tiež pripomenúť, že sporné ustanovenie sa nachádza v štrnásť časti zákona o bankách nazvanej „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“.

72. Uvedené závery sú aplikovateľné aj na daný prípad, keď analogicky možno prijať záver, že keď nedošlo k účinnému (platnému) zosplatneniu úveru, predmetný úver ku dňu postúpenia sa tak nestal splatný a pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

73. V prejednávacom prípade ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), a pokiaľ banka ako pôvodný veriteľ, postupca postúpila svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti na žalobcu, konala tak v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo vedie k záveru o neplatnom postúpení pohľadávky, a teda ide o absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobcovi tak nesvedčí aktívna vecná legitímácia.

74. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol a s ďalšou námietkou žalovanej ohľadom overovania jej schopnosti splácať úver sa už nezaoberal.

75. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo268/2020 z 29.11.2022 a sp. zn. 5 Cdo 224/2021 zo dňa 30.11.2022, v týchto sa NS zaoberal právnou otázkou, kedy začína plynúť premičacia doba celého dlhu pri strate výhody splátok v prípade spotrebiteľskej zmluvy a zároveň tiež, s poukazom na znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, možnosť v spotrebiteľskom vzťahu aplikovať § 103 Občianskeho zákonníka, keďže výsledkom jeho aplikácie je skutočnosť, že premičacia doba začína plynúť skôr ako si veriteľ vôbec môže uplatniť svoje právo prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka).

76. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

77. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

78. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP. V spore bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, ktorá má tak nárok na náhradu preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % proti v spore neúspešnému žalobcovi. Keďže žalovanej v spore žiadne trovy konania nevznikli a navyše táto výslovne uviedli, že ich náhradu nepožaduje, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP). Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice.

Odvolanie môže podať strana, ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy nájst' preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).